

UNIUNEA NAȚIONALĂ A BAROURILOR DIN ROMÂNIA
CONSILIUL UNIUNII

HOTĂRÂREA NR. 418
PENTRU MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA
STATUTULUI PROFESIEI DE AVOCAT
27 septembrie 2008

Având în vedere Hotărârea nr. 8 a Congresului avocaților, Costinești, iunie 2008, privind propunerea de modificare și completare a Legii nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, făcută de Congresul avocaților autorităților cu drept de inițiativă legislativă,

- ținând cont de împrejurarea că aplicarea OUG nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar impune aplicarea imediată a unor măsuri organizatorice adecvate aplicării legii speciale,

- având în vedere că asigurarea resurselor financiare necesare pentru activitatea de asistență judiciară sub forma activității profesionale a avocatului se realizează în prezent în cadrul normativ instituit prin OUG nr. 75/2008, privind stabilirea de măsuri pentru soluționarea unor aspecte financiare în sistemul justiției (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 462/20 iunie 2008),

până la modificarea dispozițiilor legale,

Statutul profesiei de avocat, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45/13 ianuarie 2005, astfel cum a fost modificat și completat prin Hotărârile Congresului avocaților nr. 10/2007 și nr. 6/2008, se modifică și se completează astfel:

I. Capitolul III, secțiunea a 2-a, paragraful 3 „Asistența judiciară” se modifică astfel:

1. Art. 155 se modifica si se completează astfel:

"(1) Baroul asigură asistență judiciară în toate cazurile în care apărarea este obligatorie, potrivit legii, precum și în cazul în care s-a acordat, în condițiile legii, ajutor public judiciar sub forma asistenței juridice de către avocat.

(2) Baroul organizează servicii de asistență judiciară la sediile tuturor instanțelor de judecată din județ, care asigură asistență juridică și la organele de urmărire penală locale, precum și asistența juridică extrajudiciară, ca formă a ajutorului public judiciar. Spațiile necesare exclusiv desfășurării tuturor acestor activități se asigură gratuit de Ministerul Justiției și autoritățile administrației publice locale.

(3) Serviciile de asistență judiciară sunt conduse de un avocat definitiv, numit de consiliul baroului și sunt coordonate de un membru al consiliului. Serviciile de asistență judiciară sunt organizate și funcționează pe baza unui Regulament de organizare și funcționare,

aprobat de consiliul baroului, în baza Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a asistenței judiciare, aprobat de Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România".

2. Se introduce art. 155¹ cu următorul cuprins:

„Art. 155¹

În cadrul U.N.B.R. se organizează Departamentul de coordonare a asistenței judiciare, cu următoarele atribuții principale :

1. desfășoară conducerea generală și metodologică a activității de acordare a asistenței judiciare;
2. elaborează proiectul de Regulament-cadru pentru organizarea serviciilor de asistență judiciară;
3. propune Protocoalele ce se încheie cu autoritățile publice competente pentru realizarea mijloacelor financiare prevăzute de barouri pentru organizarea serviciilor de asistență judiciară;
4. organizează ținerea Registrului Național de asistență judiciară pe baza Listelor întocmite de barouri;
5. organizează și coordonează metodologia de remunerare a asistenței judiciare acordate;
6. efectuează controlul asupra asistenței judiciare acordate;
7. elaborează proiecte de acte normative în domeniul asistenței judiciare;
8. analizează informațiile necesare pentru planificarea și coordonarea corectă a sistemului de asistență judiciară;
9. popularizează sistemul de asistență judiciară;
10. adoptă hotărârea de recuperare a cheltuielilor efectuate în cazurile prevăzute de lege;
11. aprobă formularistica și evidența cu privire la asistența judiciară reglementată prin lege;
12. desfășoară colaborarea internațională în domeniul asistenței judiciare, în condițiile legii”

3. Se introduce art. 155² cu următorul cuprins:

„Art. 155²

(1) Departamentul de coordonare a asistenței judiciare este un organ cu activitate permanentă, coordonat de un vicepreședinte al U.N.B.R.

(2) Departamentul de coordonare a asistenței judiciare emite decizii și norme metodologice în limitele atribuțiilor conferite prin prezenta lege și alte reglementări existente în materie.

4. Se introduce art. 155³ cu următorul cuprins:

„Art. 155³

Barourile organizează serviciile de asistență judiciară și îndeplinesc următoarele atribuții:

1. primesc, înregistrează și transmit serviciilor de asistență judiciară cererile de asistență judiciară;
2. avizează deconturile de cheltuieli și aprobă plata onorariilor și a celorlalte sume de bani cuvenite avocaților, pe baza referatului întocmit lunar de coordonatorul Serviciului de asistență judiciară;
3. organizează și actualizează Registrul de asistență judiciară al fiecărui barou pe baza opțiunilor avocaților, aprobate de consiliul baroului;
4. organizează și execută programe de popularizare a sistemului de asistență judiciară;
5. ia măsuri pentru recuperarea cheltuielilor efectuate în cazurile stipulate în prezenta lege și pe baza hotărârilor emise de U.N.B.R.”

5. Se introduce art. 155⁴ cu următorul cuprins:

„Art. 155⁴

- (1) Organizarea activității serviciilor de asistență judiciară ale barourilor, structura, componența și atribuțiile organelor de coordonare a acestora se stabilesc printr-un regulament, aprobat de consiliul fiecărui barou, pe baza Regulamentului - cadru pentru organizarea serviciilor de asistență judiciară
- (2) Serviciul de asistență judiciară organizat de barou este condus de un director angajat, pe bază de concurs, prin contract individual de muncă.
- (3) Pentru ocuparea funcției de director poate candida orice persoană fizică care îndeplinește condițiile prevăzute de Regulamentul-cadru, prevăzut în prezenta Lege.
- (4) Ocuparea celorlalte posturi din statul de funcții al Serviciului de asistență judiciară al fiecărui barou se face în condițiile prevăzute de lege..

6. Se introduce art. 155⁵ cu următorul conținut:

„Art. 155⁵

Consiliile barourilor organizează acordarea asistenței judiciare pe raza baroului și au următoarele atribuții:

1. avizează cererile avocaților din barou pentru înscrierea în Registrul de asistență judiciară al baroului;
2. desemnează un avocat din barou, înscris în Registrul de asistență judiciară pentru acordarea asistenței judiciare din oficiu, ținând cont de experiența profesională și calificarea avocatului, de natura și complexitatea cazului, de celelalte desemnări ale acestuia în virtutea prezentei legi și de gradul de angajare al acestuia;
3. efectuează controlul asupra acordării asistenței judiciare de către avocații din cadrul baroului;
4. avizează rapoartele avocaților care au acordat asistență judiciară și elaborează propuneri pentru remunerarea acestora în limitele cuantumului stabilit prin protocolul încheiat între Ministerul Justiției și U.N.B.R.”

7. Se introduce art. 155⁶ cu următorul cuprins:

„Art. 155⁶

- (1) Fiecare barou organizează Registrul de asistență judiciară în care sunt înscrși avocații ce pot fi desemnați pentru acordarea asistenței judiciare. Registrul este public, se redactează pe suport de hârtie și în format electronic și se publică pe Internet.
- (2) Barourile comunică U.N.B.R. Registrul de asistență judiciară.”

8. Se introduce art. 155⁷ cu următorul cuprins:

„Art. 155⁷

- (1) Pentru înscrierea în Registrul de asistență judiciară, avocatul depune o cerere la baroul din care face parte.
- (2) Cererea de la alin.(1) se completează conform formularului aprobat de consiliul baroului.
- (3) Baroul înregistrează și soluționează cererea, conform legii.
- (4) Înscrierea avocatului în Registrul de asistență judiciară se efectuează în baza deciziei baroului.
- (5) Consiliul baroului poate, motivat, să refuze înscrierea în Registru sau să radieze din Registru un avocat în următoarele cazuri:
 1. dacă avocatului solicitant i s-a aplicat o sancțiune disciplinară;
 2. dacă avocatul este învinuit pentru săvârșirii unei infracțiuni de drept comun;
 3. dacă se constată încălcarea repetată a dispozițiilor prezentei legi sau se constată

- calitatea inferioară a asistenței judiciare acordate,
- (6) Radierea din Registrul poate fi dispusă pentru o perioadă de un an, iar dacă se constată încălcări repetate ale dispozițiilor prezentei legi - pentru o perioadă de 3 ani. Prin încălcarea repetată a dispozițiilor prezentei legi se înțelege săvârșirea consecutivă a 3 sau mai multe abateri de la obligațiile prevăzute de prezenta lege.
- (7) Refuzul baroului de înscriere a avocatului solicitant în Registrul, precum și măsura radierii unui avocat din registrul pot fi contestate în condițiile Legii.
- (8) Radierea din registrul se anunță pe pagina de Internet a baroului.”

9. Se introduce art. 155⁸ cu următorul cuprins:

„Art. 155⁸

- (1) Actualizarea Registrului de asistență judiciară pentru următorul an calendaristic se efectuează până la sfârșitul lunii septembrie al anului calendaristic precedent.
- (2) În cazurile excepționale, în Registrul de asistență judiciară pot fi operate modificări și în cursul anului în modalitatea stabilită pentru înscrierea în Registrul.”

10. Se introduce art. 155⁹ cu următorul cuprins:

„Art. 155⁹

- (1) Remunerarea asistenței judiciare se face în funcție de tipul și volumul activității depuse și se stabilește prin protocolul încheiat între U.N.B.R. și Ministerul Justiției, în condițiile legii.
- (2) Pentru asistența juridică de rea-credință sau necompetentă, indiferent de celelalte sancțiuni, avocatul nu va primi onorariul pentru cazul concret ori pentru activitatea desfășurată.”

11. Se introduce art. 155¹⁰ cu următorul cuprins:

„Art. 155¹⁰

- (1) Tipul și volumul activității desfășurate se certifică printr-un raport în scris al avocatului, conform formularului aprobat de consiliul baroului.
- (2) În cazul avocaților, Consiliul baroului verifică și avizează raportul avocatului care a acordat asistență judiciară și propune cuantumul remunerării în funcție de particularitățile cauzei, tipul, volumul de muncă depus și calitatea asistenței judiciare acordate, în limitele sumelor stabilite prin protocolul încheiat între U.N.B.R. și Ministerul Justiției.
- (3) Avocatului desemnat i se decontează și sumele necesare pentru cheltuielile de apărare, pentru deplasarea la locul de detenție sau rețineră din altă localitate.”

12. Se introduce art. 155¹¹ cu următorul cuprins:

„Art. 155¹¹

Remunerarea asistenței judiciare acordate se poate face lunar și prin virament bancar, pe baza decontului încheiat conform art. 155³ pct. 2”

13. Se introduce art. 155¹² cu următorul cuprins:

„Art. 155¹²

Avocatul care acordă asistență judiciară sau asistență extrajudiciară nu are dreptul să primească de la client sau de la cel apărât o remunerare sau alte mijloace de recompensă, inclusiv pentru acoperirea cheltuielilor.”

14. Se introduce art. 155¹³ cu următorul cuprins:

„Art. 155¹³

U.N.B.R. și barourile conlucrează cu Consiliul Superior al Magistraturii, cu autoritățile judiciare și de urmărire penală, precum și cu Ministerul Justiției în legătură cu acordarea de asistență judiciară.

15. Se introduce art. 155¹⁴ cu următorul cuprins:

„Art. 155¹⁴

(1) Asistența extrajudiciară cuprinde acordarea de consultații în vederea inițierii sau soluționării unui litigiu pentru care legea prevede acordarea ajutorului public judiciar sau, după caz, în vederea inițierii unei proceduri judiciare, arbitrale ori administrativ-jurisdicționale în cazurile prevăzute de lege și prin pregătirea și întocmirea documentelor pentru inițierea unei proceduri judiciare, inclusiv a unei proceduri prealabile obligatorii sau facultative, după caz.

(2) Asistența judiciară cuprinde:

1. reprezentarea și asistarea procesuală în cauzele civile și de contencios administrativ;
2. reprezentarea și asistarea procesuală în alte cauze pentru care legea prevede acordarea ajutorului public;
3. reprezentarea și asistarea procesuală a părților în procesul penal (în condițiile prevăzute de lege, în cazul acordării de ajutor public judiciar părții vătămate, părții civile sau părții responsabile civilmente).
4. asistența judiciară obligatorie, în cazurile prevăzute de lege..”

(3) În afara formelor arătate la alineatele precedente, asistența judiciară cuprinde și acordarea de consultații, precum și formularea de cereri, petiții, sesizări și altele asemenea către autoritățile sau instituțiile publice competente sau, după caz, către alte persoane juridice ori organisme interne sau internaționale cu sediul în România ori în străinătate.”

16. Se introduce art. 155¹⁵ cu următorul cuprins:

„Art. 155¹⁵

Asistența extrajudiciară nu se acordă în următoarele situații:

1. atunci când acordarea asistenței judiciare nu este justificată din punct de vedere al beneficiului care l-ar aduce persoanei solicitante;
2. atunci când pretenția este vădit nejustificată, neîntemeiată sau, după caz, inadmisibilă;
3. în cazul cetățenilor străini sau persoanelor juridice străine solicitante atunci când legislația lor națională nu prevede un tratament similar pentru cetățenii români;
4. atunci când solicitantul a fost decăzut din dreptul de a beneficia de asistență judiciară.”

17. Se introduce art. 155¹⁶ cu următorul cuprins:

„Art. 155¹⁶

(1) Când se solicită asistența extrajudiciară, aceasta se acordă de Serviciul de asistență judiciară al baroului, la cerere, în baza următoarelor documente :

- a) actul de identitate al solicitantului;
- b) certificatul de naștere al copilului, și, după caz, livretul de familie;
- c) certificatul de persoană cu handicap al solicitantului sau al copilului, după caz;
- d) adeverință eliberată de autoritățile competente sau de către angajator, după caz, din care să rezulte veniturile profesionale ale solicitantului și ale celorlalți membri ai familiei supuse, potrivit legii, impozitului pe venit realizate în perioada prevăzută de legislația privind ajutorul public judiciar sau sumele încasate cu titlu de pensie, indemnizație de șomaj sau asigurări sociale și altele asemenea, încasate pe aceeași perioadă de timp;
- e) declarație pe propria răspundere din care să reiasă că solicitantul și ceilalți membri ai familiei nu beneficiază de alte venituri suplimentare;
- f) declarație pe propria răspundere privind situația patrimonială a

- solicitantului și a familiei sale;
- g) declarație pe propria răspundere din care să rezulte că solicitantul și/sau celălalt părinte natural ori adoptiv sau, după caz, o altă persoană căreia i s-a încredințat copilul în vederea adopției sau care are copilul în plasament ori în plasament în regim de urgență ori, în sfârșit, a fost numită tutore se ocupă de creșterea și îngrijirea copilului și că acesta nu este încredințat sau dat în plasament nici unui organism privat autorizat sau serviciu public autorizat ori unei persoane juridice;
 - h) dovada eliberată de autoritățile competente privind situația bunurilor impozabile ale solicitantului sau, după caz, ale celorlalți membri ai familiei;
 - i) alte acte necesare stabilirii dreptului la acordarea de asistență judiciară, potrivit legii.
- (2) Cererea de acordare a asistenței extrajudiciare se depune la serviciul de asistență judiciară și se soluționează de urgență sau, după caz, în termen de termen de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării, prin decizie de admitere ori de respingere, după caz.
- (3) În cazul admiterii cererii de acordare a asistenței extrajudiciare, decizia privind acordarea de asistență judiciară va cuprinde următoarele:
- 1. denumirea actului;
 - 2. denumirea organului emitent;
 - 3. temeiul legal și de fapt pentru emiterea deciziei;
 - 4. persoana, căreia i se acordă asistența extrajudiciară;
 - 5. tipul sau forma asistenței extrajudiciare acordate;
 - 6. data eliberării, funcția și semnătura persoanei care a eliberat actul respectiv.
- (4) Decizia privind acordarea de asistență judiciară stă la baza desemnării unui avocat din Registrul de asistență judiciară al baroului.
- (5) După posibilități, decanul baroului poate desemna un avocat indicat sau ales de persoana căreia i se acordă asistența judiciară.”
- (6) Decizia prevăzută la alin. (2) se comunică solicitantului în termen de 5 zile lucrătoare de la data emiterii.
- (7) Contestațiile formulate împotriva deciziei de respingere se soluționează potrivit Legii.”

18. Art. 160 se completează cu alineatul (3) care va avea următorul cuprins:

"(3) Plata prestațiilor asigurate de avocați și a costurilor necesare organizării și funcționării serviciilor de asistență judiciară, în cadrul asistenței judiciare, se asigură prin grija Ministerului Justiției, pe baza protocolului încheiat și actualizat anual, între Ministerul Justiției și Uniunea Națională a Barourilor din România".

II. Prezenta hotărâre intră în vigoare începând cu data de 1 octombrie 2008.

III. Prezenta hotărâre se publică pe site-ul www.unbr.ro și va fi comunicată barourilor prin e-mail.

IV. Statutul profesiei de avocat va fi republicat dându-se articolelor o nouă numerotare.

P R E Ș E D I N T E ,

Av. dr. Gheorghe FLOREA